

Školní program proti šikanování (příloha preventivního programu ZŠ Bouzov)

Vypracováno dle metodického pokynu:

Metodický pokyn MŠMT ČR čj.: 21149/2016 k prevenci a řešení šikany

V textu (stejně jako je tomu v MP) je odkazováno na knihu:

Michal Kolář: „Nová cesta k léčbě šikany“, 1.vyd., Portál, Praha 2011

Základní strategií výchovně vzdělávacího procesu ve škole je předcházení a prevence problémového jednání žáků, soustavné sledování chování a projevů žáků, budování pozitivního klimatu ve škole, důraz na komunikaci se žáky i s rodiči.

Cílem je vytvořit pro žáky bezpečné a spolupracující školní prostředí a ochránit je před šikanou.

V textu je tento vypracovaný program zmiňován také jako ŠPŠ.

I. Úvod

1/ Charakteristika šikany

Šikana je každé chování, které splňuje tyto znaky:

- je cílené vůči jedinci
  - jeho záměrem je oběť ohrozit, ponížit či zastrašit
  - je obvykle opakované, často dlouhodobé
  - existuje jedinec či skupina, jimž přináší prospěch nebo uspokojení
  - oběť se mu neumí bránit a dlouhodobě trpí
  - časem se stupňuje
  - je skrývané a těžko odhalitelné
- *Šikanou není: jednorázová rvačka, nevhodný vtíp či konflikt !*

Základní formy šikany:

- fyzická š. (přímá a nepřímá)– bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí
- psychická š.- nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování, kyberšikana a podobné projevy jako sexting, hoax....
- smíšená

Příklady přímých signálů šikany (nutno neprodleně začít řešit) : (viz. příloha č.1 MP)

- soustavné posměšné poznámky, nadávky, hrubé žerty, hanlivá přezdívka na adresu určitého žáka, pokud to tento žák těžce snáší a trpí tím
- jednostranné vyžadování věcných či peněžních darů
- jeden žák vystupuje vůči druhému často v roli „sluhy“, vykonává za něj práce např. mazání tabule, nošení tašky,...
- opakované rvačky, v nichž se objevuje výrazný nepoměr sil

- opakované pošťuchování, strkání, údery, poškozování věcí

Příklady nepřímých signálů (nutno zvýšit pozornost) :

- potenciálně šikovaný žák se o přestávce zdržuje stranou od ostatních, nemá kamarády
- přestávky tráví v blízkosti učitelů nebo mimo třídu
- jeho prospěch se náhle nevysvětlitelně zhoršuje
- stává se uzavřeným
- má často poškozené nebo rozházené věci, často se mu „záhadně“ ztrácí
- při týmových sportech bývá volen mezi posledními
- má-li promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený, zdráhá se mluvit o sobě
- působí smutně, stísněně, často chybí z nejasných důvodů (nevolnost, bolest hlavy,..)
- nechodí na tělocvik
- má odřeniny, modřiny, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Vývojová stadia šikany: (příloha č.2 MP)

- **I. stupeň – ostrakismus** – mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen necítí dobře, ostatní ho odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají, dělají na jeho účet drobné legrácky, třída se rozdělí na 3 části – oběť, agresor, neutrální jádro
- **II. stupeň – fyzická agrese** – agresori přitvrzují zábavu na úkor nejzranitelnějšího spolužáka, agresor je závislý na šikaně, chce ji opakovat, oběť zažívá strach, v této fázi záleží na míře pozitivního zaměření třídy a na postojích žáků k šikanování,
- **III. stupeň – vytvoření jádra** – ve třídě se vytvoří jádro agresorů, kteří tlačí na oběť, ostatní jsou rádi, že nejsou na místě oběti, tato šikana je stále skrytější, agresori systematicky spolupracují
- **IV. stupeň – většina přijímá normy agresorů** – dochází k těžkým ubližováním, často se ve třídě objevuje slovník nadřazenosti a podřazenosti (otroci, Hitler, muklové, Židi,..)
- **V. stupeň – totalita – dokonalá šikana** – toto stadium není řešitelné, musí se rozdělit třída, vládnou normy agresorů, násilí se začíná považovat za normální, učitel nemá slovo (pozor, někdy iniciátorem šikanování může být předseda třídy, žák s výborným prospěchem, pomáhající pedagogovi, ukázněje třídu, učitelé za ním stojí, podporují ho).

2/ Odpovědnost školy za ochranu žáků před šikanou

Škola je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků. Proto každý pedagogický pracovník musí šikanování předcházet, jeho projevy poznat, vysledovat a neprodleně řešit a každé oběti poskytnout pomoc. V určitých případech výskytu šikany má škola ohlašovací povinnost (viz zejm. čl.9 MP).

Škola musí splňovat minimální požadavky k řešení šikany (viz MP).
Také v MŠ platí povinnost odhalovat a potírat šikanu a to dle čl 7 MP.

II. Program proti šikanování

1. Zmapování situace

V průběhu celého školního roku je třeba stále pečlivě monitorovat situaci ve vztazích mezi žáky. Je třeba intenzivní evaluace vztahů ve třídních kolektivech a v mezitřídních a mezistupňových vztazích. Je třeba průběžně a pravidelně vyhodnocovat vzniklé situace, konflikty či problémy a bezodkladně je řešit.

Průběžně vyhodnocujeme tyto záležitosti na pedagogických poradách (pravidelných čtvrtletních i mimořádných), při běžných provozních hovorech, na třídních schůzkách, na zasedání SRPŠ, na zasedání Školské rady, Školního parlamentu, na třídnických hodinách atd.

Při mapování situace ve vztazích je třeba pečlivě rozlišovat chování, které již splňuje parametry šikany a kdy o šikanu nejde (viz bod I/1 tohoto programu). Při podezření na šikanu je třeba udělat tzv. diferenciální diagnostiku. Dobré je uvědomit si opětovně rozdíly mezi šikanou a škádlením (viz Kolář, tab.č.5, str. 65).

Je důležité sledovat plnění Školního programu proti šikanování a průběžně jej doplňovat či opravovat.

2. Motivování pedagogů pro změnu

Zájmem všech pedagogických pracovníků, ale také provozních pracovníků, by mělo být podílet se na sledování stavu budování a udržování zdravých vztahů mezi dětmi. Je samozřejmé, že zaměstnanec je třeba motivovat a to jak finanční odměnou za výbornou práci třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce atd., ale také formou povzbuzení, pochvaly a vyzdvižení zásluh a účinné práce na tomto poli.

3. Společné vzdělávání a supervize

Samozřejmostí je průběžné vzdělávání pedagogů v této oblasti a to jak účastí na DVPP, která organizují státní instituce, tak účast na společných setkáních, workshopech a projektových dnech. Např. setkávání metodiků prevence různých škol, společné projekty – manželé Koprivovi „Respektovat a být respektován“ atd.

Pedagogové si mohou vybírat z nabídek individuálně nebo jsou školení a vzdělávání vybírána a plánována ředitelkou školy. Ideální je společné vzdělávání pedagogů se žáky, např. projekty P-centra v Olomouci apod.

Supervizi nad vzděláváním zajišťuje ředitelka školy, případně instituce jako ČŠI, PPP, P-centrum atd.

4. Užší realizační tým

Pro zajištění fungování oblasti prevence patologických jevů a šikany je pověřen metodik prevence, který samozřejmě spolupracuje s třídními učiteli, s výchovným poradcem, vychovatelkou ŠD a ředitelkou školy a zástupkyní. Důležitá je také propojenost s MŠ (jako součástí naší PO), zejména spolupráce na programech a vyhodnocování chování dětí, zejména předškoláků při přípravě na přechod do ZŠ.

5. Společný postup při řešení šikanování neboli Krizový plán

Při podezření na šikanu musí provést pedagog tři základní kroky, vedoucí k účinné pomoci:

První krok: diferenciální diagnostika

čili poctivé rozlišení škádlení od šikany (viz zmapování situace).

Druhý krok: vnitřní diagnostika (vytvoření mapy šikany)

čili sesbírání co největšího počtu informací v případě, že jsme si téměř jistí, že se jedná o šikanu. Hlavní je posouzení šikany ze tří pohledů a určení formy šikany (viz. Kolář str. 165-168).

To nám pomůže při dalším rozhodování o následném jednání, zejména, zda konkrétní případ šikany zvládneme sami nebo budeme potřebovat pomoc zvenčí.

Třetí krok: určení typu scénáře pro léčbu šikany

čili výběr ze šesti základních scénářů. Tuto fázi již provádí metodik prevence spolu s ředitelkou školy.

Pro rozhodnutí, jaký typ scénáře vybrat, je třeba pečlivě určit:

- stadium šikany (počáteční či pokročilé a vývojová stadia). Ukazatele pro rozlišení počáteční a pokročilé šikany viz Kolář, str. 176 a také viz. I/1 tohoto ŠPPŠ.
- formu šikany (běžná či komplikovaná, neobvyklá).

Klasifikace šesti základních scénářů:

Fáze šikany	Úloha školy	Scénáře
Počáteční šikana	Škola zvládne sama	1. první pomoc pro obyčejnou počáteční šikanu
		2. celková léčba pro první dvě stadia šikany
		3. první pomoc pro komplikovanou počáteční šikanu
Pokročilé stadium šikany	Škola potřebuje pomoc zvenku	4. první pomoc (krizový scénář) pro obyčejnou pokročilou šikanu
		5. první pomoc (krizový scénář) pro komplikovanou pokročilou šikanu (např. výbuch násilí, lynč)
		6. celková léčba pro třetí stadium šikany- běžné i komplikované

Velice důležité je rozložit si řešení šikany do tří základních stupňů:

1. první pomoc při šikaně
2. následná léčba skupiny, zasažené šikanou
3. zapracování získaných zkušeností z konkrétního případu do ŠPPŠ

Scénář č.1: tj. základní scénář - první pomoc pro vyšetřování počáteční šikany:

pracovník, který pozoruje šikanu nebo na ni byl upozorněn, musí:

- konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy, třídním učitelem
- oznámit své podezření vedení školy, metodikovi prevence, vých. poradci, konzultovat další postup, dohodnout se, kdo povede vyšetřování
- kvalifikovaně odhadnout stadium a formu šikany

- vyslechnout (mezi čtyřma očima) co nejvíce informátorů, nezaujatých svědků – spolužáků, těch, co na šikanu upozornili, důležité věci si zapisovat
- nalezení vhodných svědků šikany
- individuální rozhovory se svědky
- spojit se s rodiči oběti, informovat je
- teprve nyní vyslechnout oběť, citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací, vše zapisovat, tento pohovor musí provádět osoba, které oběť důvěřuje
- zajištění ochrany oběti
- vyslechnout agresory – překvapivě, znemožnit domluvu, soustředit se na rozpory ve výpovědích agresorů

Scénář č.2: přidáváme další fáze

- najít metodu řešení (usmíření, výchovný pohovor, vnější nátlak, výchovná opatření...)
- třídní hodina, oznámení šikany a trestu pro agresory, následná práce se skupinou
- osobní rozhovor s rodiči oběti
- třídní schůzka – informace všem rodičům
- dlouhodobá práce s celou třídou, dobré je navázat spolupráci s odborníky

Scénář č.3:

v případě potřeby si body upřesníme, prohloubíme a doladíme. Zejména je třeba upravit taktiku vyšetřování, např. je již vhodnější zvolit jako vyšetřovatele někoho mimo zaměstnanců školy. apod.

Důležitá je při vyšetřování strategie, taktika vyšetřování a způsob vedení rozhovoru.

Scénář pro vyšetřování pokročilé šikany (škola již sama nezvládne).

Hlavní rozdíly a komplikace ve srovnání s počáteční šikanou:

- často je těžké najít svědky
- účastníci šikany a lidé, kteří o ní věděli, se brání vyšetřování
- někdy dochází k prorůstání organizační sítě šikany do organizace školy
- velmi dobře funguje zakrývací a zastírací strategie a systém
- často již šikana splňuje povahu trestného činu

Scénář č.4:

Vyšetřování těchto fází šikany buď již provádí síla zvenčí (pracovník PPP, policie , OSPOD apod.) nebo pracovníci školy s tím, že pomoc zvenčí je přivolána po výsleších a prvotním vyšetřování

- konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy, třídním učitelem
- oznámit své podezření vedení školy, metodikovi prevence, vých. poradci, konzultovat další postup, dohodnout se, kdo povede vyšetřování
- kvalifikovaně odhadnout stadium a formu šikany
- vyslechnout (mezi čtyřma očima) co nejvíce informátorů, nezaujatých svědků – spolužáků, těch, co na šikanu upozornili, důležité věci si zapisovat
- zabránění domluvě agresorů

- **zde změna: vhodní svědkové nejsou, takže hledáme spíše nejslabší článek řetězu nebo tzv. bílé vrány (spolužáci, kteří se šikaně vzepřeli, odolali tlaku skupiny a do šikany se nezapojili)**
- **změna: rozhovory s falešnými svědky či konfrontace a odkrývání rozporů v křivých výpovědích**
- spojit se s rodiči oběti, informovat je
- teprve nyní vyslechnout oběť, citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací, vše zapisovat, tento pohovor musí provádět osoba, které oběť důvěřuje
- **změna: zajištění spíše záchrany oběti než ochrany**
- **změna: vyslechnout agresory –soustředit se na rozpory ve výpovědích agresorů, zajistit je, pomůže i konfrontace agresorů a útočníků**
- **změna: nahlášení policii, případně jiným orgánům**
- **změna: zprostředkování péče PPP či psychiatra oběti**

Scénář č. 5:

Opět je potřeba upravit taktiku vyšetřování. Je třeba brát v potaz, že se zde může vyskytnout extrémní fyzická či sexuální brutalita či náhlý výbuch násilí, který nepřipravené účastníky vyšetřování může šokovat, musí být na ni tedy připraveni. Zde je již nezbytná pomoc a práce policie, škola bývá už bezmocná. Je třeba odložit dovyšetření a zajistit zejména ochranu života oběti.

V tom případě nastupuje poplachový plán:

- a/ všichni pedagogové vědí, jaké kroky nastupují a co mají dělat oni sami
- b/ zvládnutí šoku z násilí, zvládnutí emocí, odhad typu šikany, vzhled do situace
- c/ okamžitá záchrana oběti
- d/ alarm pedagogů a vedení školy
- e/ zabránění domluvě agresorů, jejich oddělení či zadržení
- f/ pokračování v ochraně oběti, oznámení (lékař, policie)
- g/ vyšetřování- rozhovor s obětí (průběh vyšetřování již podobný a ve stejných krocích jako u scénáře č.3 a 4)
- h/ hledání nejslabšího článku nespolečujících účastníků
- ch/ rozhovory se „svědky“
- i/ rozhovory s agresory

Scénář č. 6: zde přistupuje léčba celé skupiny, resp. celé třídy či školy.

Léčba skupiny (u scénáře 2 a 6) čili intenzivní intervence:

Léčba se liší, pokud jde o třetí, čtvrté či páté stadium šikany.

U scénáře 6 (a u 4. a 5. stadia šikany) léčba předpokládá napřed rozbití skupiny a původní konstelace žáků a vytvoření nové skupiny a to takové, aby dávala naději na vytváření pozitivních vztahů. Jádro agresorů je nutné z ní vyloučit.

Léčba se dá použít jako minimální jednorázový zákrok nebo jako rozjezd pro celoroční práci se skupinou.

Cílem je nastartovat uzdravující proces a položit základy pro budování nových, pozitivních vztahů.

Podrobněji lze vyčíst průběh léčby v Kolářovi, str. 235-256.

Čeho se vyvarovat při vyšetřování šikany:

- zásadně neřešit před celou třídou nebo větší skupinou dětí
- zásadně odmítat konfrontaci oběti a agresora nebo jejich rodičů
- cítím-li osobní antipatii k některému z účastníků, nedovolit, aby ovlivnila mé stanovisko nebo zvolit jiného řešitele
- vyvarovat se rychlých řešení
- prozrazení informačních zdrojů
- neinformování rodičů
- řešení bez pomoci dalších pedagogů

Ve fázi po vyšetření šikany mimo jiné ředitelka školy rozhodne o potrestání agresorů, a rozhodne o výběru výchovných opatření, ale i dalších opatření (některá viz již ve scénářích)

- svolání „výchovné komise“ (vedení školy, vých.poradce, metodik prevence, třídní učitel, případně další učitelé) – ta situaci posoudí, navrhne postup vůči oběti, agresorovi i třídě
- pozvat k jednání rodiče agresorů – seznámit se situací, sdělit navrhovaná opatření, požádat o spolupráci, v otázce trestů nepřistupovat na kompromisy
- pozvat rodiče obětí – sdělit výsledky šetření, domluvit se na opatřeních, navrhnout řešení (terapie, organizační opatření,...)
- navrhnout nápravná opatření
- pracovat s agresorem, doporučit klinickou pomoc
- pracovat s kolektivem třídy
- doporučení pobytu v diagnostickém ústavu
- doporučení rodičům převést agresora na jinou školu
- návrh individuálního výchovného plánu
- návrh upravených organizačních záležitostí školního dne u agresora nebo u oběti

typy výchovných opatření (obsažena v pravidlech hodnocení žáků ZŠ Bouzov) :

- napomenutí a důtka třídního učitele
- důtka ředitelky školy
- druhý, třetí stupeň z chování
- doporučení rodičům k dobrovolnému umístění do SVP nebo diagnostický pobyt zde
- návrh ředitelky školy orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou a dítětem, případně návrh předběžného opatření k ústavní výchově

6. Primární prevence v třídnických hodinách

Prevence je nejúčinnější ochranou proti vzniku nebo šíření šikany, je proto neodmyslitelnou součástí práce školy a pedagogů.

Každý třídní učitel si vytváří ve své třídě systém setkávání a řešení problémů třídy.

V každém školním roce si každý třídní učitel zavede pravidelné třídnické hodiny, dle rozvrhu a možností žáků. Konání třídnické hodiny se zapisuje do třídní knihy.

Mimo to mohou být na základě podnětů učitele či žáků organizovány také tzv. třídnické chvilky nebo neformální setkávání se žáky.

7. Primární prevence ve výuce

Samozřejmě že ve výuce je dle možností potřeba věnovat se primární prevenci. Primární prevence probíhá na úrovni specifické a nespecifické prevence.

Specifická prevence se uplatňuje zejména v předmětech výchovného a humanitního zaměření, na I. stupni je to zejména Člověk a jeho svět, na II. stupni hlavně Výchova k občanství a ke zdraví, kam jsou do ŠVP zařazena témata dle RVP, týkající se prevence patologických jevů včetně šikany. Dále je důležitá výuka tělesné výchovy, kde se dá přímo podchytit a „třénovat“ vhodné chování k druhému, tolerance atd.

Nespecifická prevence se vine v podstatě všemi vyučovacími předměty (viz dále PP).

Důležitou součástí primární prevence je zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence patologických jevů a šikany (viz bod 3), doplňování literatury do žákovské i učitelské knihovny knihami s tematikou šikany a boje proti ní.

8. Primární prevence ve školních a mimoškolních programech a aktivitách

Také mimoškolní aktivity jsou výbornou půdou pro rozvíjení vhodného vzájemného chování. Na úrovni specifické prevence jsou to vzdělávací a jiné programy mimo školu, organizované zejména jinými subjekty (např. přednášky, workshopy a vzdělávací aktivity).

Co se týká nespecifické prevence, je to úloha zejména kroužků, pořádaných školou i jinými (např. ZUŠ, DDM, Obec Bouzov apod.), dále je to rozvíjení kamarádských vztahů na akcích typu nocování ve škole, Den Země, Planeta Země, bouzovský vánoční jarmark, třídní výlety a exkurze, návštěvy kulturních akcí atd.

9. Ochranný režim žáků

Na ochranu žáků před šikanou je vytvořen školní řád, konkrétně tuto problematiku řeší články I/3, dále preventivní program školy, zpracováváný na každý školní rok.

Pedagogové, případně pověřeni nepedagogové konají dohledy nad žáky dle rozpisu dohledů. Žáci mohou vyjadřovat své připomínky k chování ostatních ve třídnických hodinách, v běžných vyučovacích hodinách, na zasedání školního parlamentu či při třídních schůzkách „ve třech“. Vždy je jejich připomínce věnována patřičná pozornost. Pokud se žáci bojí nebo stydí svůj problém řešit s dospělým, mají možnost se anonymně svěřit do školní schránky „Ucho“, které je vždy rádo „vyslechne“. Ucho funguje ve fyzické podobě schránky na chodbě nebo v elektronické podobě na webu školy.

10. Spolupráce s rodiči

Škola v prevenci sociálně - patologických jevů včetně šikany nabízí rodičům spolupráci ve formě komunikace na třídních schůzkách, individuální konzultace s učiteli, metodikem prevence, výchovným poradcem a ředitelkou školy.

Rodiče jsou seznámeni s programem prevence včetně Programu proti šikanování na třídních schůzkách a zasedání SRPŠ v listopadu každého školního roku. PP a Školní program proti šikanování jsou zveřejněny na internetových stránkách školy. Žáci jsou seznámeni s PP a ŠPŠ prostřednictvím třídních učitelů a toto seznámení je zapsáno do třídní knihy na začátku školního roku nebo je aktualizováno a připomínáno během školního roku dle potřeby a situace.

Při jednání s rodiči v případě vyšetřování prokázané šikany je postupováno maximálně taktně při zachování důvěrnosti informací a podle jednotlivých scénářů.

11. a 12. Školní poradenské služby, spolupráce se specializovanými zařízeními

Školní poradenské služby jsou zajištěny na úrovni tzv. školního poradenského pracoviště, které tvoří metodik prevence, výchovný poradce a vedení školy. Psycholog či speciální pedagog na škole nepracuje, ale škola úzce spolupracuje s školskými poradenskými pracovišti – s PPP Olomouckého kraje, s OSPOD Litovel a s klinickými psychology a psychiatry a dětskými lékaři v kraji. V případě prokázání pokročilé šikany je škola povinna spolupracovat s Policií ČR.

Při realizaci poradenských služeb postupuje škola dle Vyhl. 72/2005 ve znění pozd.předpisů, má zpracován Program poradenských služeb.

13. Vztahy se školami v okolí a dalšími subjekty

Snažíme se také navázat spolupráci s okolními školami, obcemi a místními spolky. Spolupracujeme s litovelskými školami, se ZŠ Luká – dle možností a domluvy organizujeme společné sportovní či kulturní akce. Pokud by se do rizikového chování či šikany zapletli žáci z více škol, je samozřejmá spolupráce ředitelů těchto škol při řešení situace.

III. Literatura a užitečné odkazy

Hlavní literatura:

Kolář, Michal: Nová cestě k léčbě šikany, Portál, Praha 2011 (UK 1471)

Kolář, M.: Bolest šikanování, Portál, Praha 1997 (UK 1186)

Říčan, P.: Agresivita a šikana mezi dětmi, Portál, Praha 1995 (UK 353)

Doplňková literatura:

M.Martin, C.Waltmanová: Jak řešit problémy dětí se školou, Portál, Praha 1997(UK 993)

M.Karnsová: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem, Portál, Praha 1995 (UK 431)

P.Kopřiva, T.Kopřivová: Respektovat a být respektován, Kroměříž 2005 (UK 1330)

M.Sheedyová: Problémové dítě v rodině a ve škole, Portál, Praha 1998 (UK 996)

R.Portmannová: Jak zacházet s agresivitou, Portál, Praha 1996 (UK 352)

T.Šišková: Výchova k toleranci a proti rasismu, Portál, Praha 1998 (UK 1031)

Webové odkazy:

www.minimalizacesikany.cz, www.linkabezpeci.cz

www.sikana.org, www.sikana.cz

www.amnesty.cz, www.poradenskecentrum.cz

IV. Přílohy, závěr

Příloha č.1: Informační leták pro děti
Příloha č.2: Informační leták pro rodiče

Bouzov 13.1.2017

Vypracovala a schválila: Mgr. Andrea Řezníčková, ředitelka školy

Dokument platný a účinný od **13.1.2017** uveřejněním na nástěnce ve sborovně a na webu školy. Pedagogickým pracovníkům zaslán mailem.

Úprava od 1.9.2023.

Dokument platný a účinný od **1.9.2023** uveřejněním na nástěnce ve sborovně. Pedagogickým pracovníkům zaslán mailem.

POMOHU TI !

Nepřehlédni a čti, trápíš-li se kvůli šikaně.

Vím, že je to těžké.

Cítíš se sám, je ti smutno, máš strach a nevíš, co máš dělat.

Proto si přečti následující řádky:

Co je šikanování?

Za šikanu se považuje to, když jeden nebo více žáků úmyslně a opakovaně ubližuje druhým.

Někdo, komu se nemůžeš ubránit, ti dělá něco, co je ti nepříjemné, co tě ponižuje nebo bolí. Dělá to přesto, že jsi mu řekl, ať to nedělá, že se ti to nelíbí. Taky tě třeba pomlouvá, navádí spolužáky, aby s tebou nemluvili, aby ti taky ubližovali.

Proč jsi šikanován zrovna ty?

Není to proto, že jsi špatný nebo proto, že si to zasloužíš. Chyba je ve špatných vztazích mezi dětmi ne v tobě! Nikdo nemá právo ti ubližovat!

Jak se můžeš bránit?

Obrat' se na kteréhokoli učitele ve škole, každý ti rád pomůže!

Obrat' se na metodika prevence – paní učitelku Machalovou.

Obrat' se na paní ředitelku nebo paní zástupkyni.

Svěř se doma rodičům!

Popros svého kamaráda, ať jde s tebou za některým dospělým.

V případě, že nenajdeš odvahu se svěřit osobně, vhod' svoji bolest do našeho školního UCHA! Víš přece, jak funguje.

Můžeš i bezplatně zatelefonovat na různé linky, kde pomáhají dětem. Jejich seznam a telefonní čísla máš na nástěnce školních novin.

Nejsi sám, kdo se trápí! Jen se neboj a o svém trápení někomu řekni. Sám na něj určitě nestačíš, nechej si pomoci!

Příloha č.2: Informační leták pro rodiče (uveřejněn na webu školy)

Vážení rodiče.

Naše škola velice důsledně pracuje na budování vhodných vztahů mezi žáky a potírá každý náznak ohrožování či ubližování dětem. Nicméně ani ta nejlepší škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějším slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. Vytvořili jsme program proti šikanování. Jeho důležitou součástí je spolupráce nás pedagogů s vámi - rodiči. Prosíme vás proto o pomoc. Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (na třídního učitele, školního metodika prevence či ředitelku školy). Využít lze také naši e-schránku důvěry UCHO, která je k dispozici na webových stránkách školy v zápatí webu s názvem UCHO. Vaši informaci budeme brát velmi vážně a situaci budeme odborně a bezpečně řešit.

Mgr. Andrea Řezníčková, ředitelka školy